
Internationale Geschillenbeslechting
INZICHT IN ICC MEDIATION

Internationale Geschillenbeslechting **INZICHT IN ICC MEDIATION**

Colofon

Om tegemoet te komen aan vragen van (potentiële) gebruikers van (ICC) mediation heeft ICC Nederland, onderdeel van *ICC The world business organization*, het initiatief genomen deze brochure te ontwikkelen. Het ICC International Centre for ADR en de ICC International Court of Arbitration behoren beide tot de International Chamber of Commerce (ICC), www.iccwbo.org.

Dit is een uitgave van ICC Nederland. Dank voor de bijdrage aan de totstandkoming van deze brochure is verschuldigd aan de Nederlandse ICC Arbitrage & ADR commissie.

Auteursrechten en intellectueel eigendom

©2017, International Chamber of Commerce (ICC) Nederland.

De brochure 'Internationale Geschillenbeslechting; Inzicht in ICC Mediation' verscheen in november 2017 als hardcopy publicatie en digitaal via www.icc.nl/geschillen. Tevens (online) beschikbaar is de brochure 'Internationale Geschillenbeslechting; Inzicht in ICC Arbitrage'.

ICC Nederland is eigenaar van de auteursrechten en andere intellectueel eigendomsrechten die op dit collectieve werk rusten, en moedigt reproductie en disseminatie aan onder de volgende voorwaarden: ICC Nederland dient te worden geciteerd als de bron en eigenaar van de auteursrechten, vermelding van (1) de titel van dit document en (2) '© 2017, International Chamber of Commerce (ICC) Nederland'.

Schriftelijke toestemming van ICC Nederland is vereist voor iedere aanpassing, wijziging en/of vertaling, voor alle vormen van commercieel gebruik, en voor gebruik op iedere andere wijze, die de indruk wekt dat een andere organisatie of persoon dan ICC Nederland de auteur is van, of betrokken is bij de totstandkoming van deze gids. Toestemming kan worden gevraagd via info@icc.nl.

INHOUD

3	Wat is mediation?
3	Waarom mediation in de internationale zakelijke context?
5	Waarom ICC mediation?
7	Hoe spreek je mediation af?
10	Hoe werkt ICC mediation?
13	De kosten en duur van de mediation
15	Contactgegevens en meer informatie

WAT IS MEDIATION?

Mediation is een vorm van geschillenbeslechting, waarbij de partijen door vertrouwelijke onderhandelingen onder leiding van een professionele neutrale bemiddelaar ('de mediator') samen zoeken naar een voor ieder van hen optimale oplossing. Tijdens een mediation gemaakte en schriftelijk vastgelegde afspraken zijn bindend.

WAAROM MEDIATION IN DE INTERNATIONALE ZAKELIJKE CONTEXT?

Het internationale bedrijfsleven is gebaat bij het snel en efficiënt oplossen van zakelijke geschillen. In toenemende mate worden de meest uiteenlopende geschillen opgelost met de inzet van professionele zakelijke mediators. Contractbreuk, problemen in de samenwerking en andere, soms complexe, kwesties met vaak een groot financieel belang.

Mediation stelt partijen in staat een uitkomst te bereiken die door middel van arbitrage of een gerechtelijke procedure niet mogelijk zou zijn, bijvoorbeeld de heronderhandeling van een contract. In een gerechtelijke procedure is de juridische context leidend, terwijl mediation de partijen helpt om ook commerciële en andere belangen mee te nemen in de overwegingen. Het mediation proces kan de betrokkenen helpen meer begrip te krijgen voor ieders belangen en behoeften zodat naar een oplossing kan worden gezocht die zoveel mogelijk daar bij aansluit. Zakelijke mediation biedt mogelijke voordelen ten opzichte van de gang naar een (overheids-)rechter of arbiter.

- **Korte procedure:** Mediation omvat meestal één of meer sessies van een halve of een hele dag. De totale looptijd bedraagt doorgaans niet meer dan twee maanden. Bij spoed kan mediation zelfs binnen enkele dagen plaatsvinden;
- **Grote kans van slagen:** 80 tot 85 procent van de zakelijke geschillen waarbij mediation wordt ingezet, leidt tot een oplossing;

- **Lage kosten:** Door de korte looptijd en de inrichting van het proces zijn de kosten van mediation aanzienlijk geringer dan die van een gerechtelijke of arbitrale procedure;
- **Bindende uitkomst, in eigen hand:** De mediator bemiddelt tussen de partijen en beslist niet voor hen. De partijen onderhandelen zelf, onder begeleiding van de mediator, over de uitkomst van hun geschil. Die uitkomst is bindend.
- **Benoeming mediator door partijen:** Partijen kunnen samen een mediator, al dan niet met bijzondere deskundigheid of talenkennis, benoemen die hun beider vertrouwen geniet en/of hebben invloed op de benoeming. De mediator is per definitie onafhankelijk en neutraal;
- **Flexibiliteit:** De betrokkenen kunnen in overleg met de mediator en op basis van de karakteristieken van het geschil de mediation zelf vormgeven. Zo bepalen zij samen waar, hoe, wanneer en in welke taal de mediation plaatsvindt;
- **Vertrouwelijkheid:** Doordat mediation strikt vertrouwelijk is kunnen de betrokkenen open met elkaar praten. Niets wat tijdens de mediation wordt besproken of op tafel komt, mag met anderen worden gedeeld;
- **Mediation is gericht op de toekomst:** Het oplossen van het geschil, het herstel van vertrouwen en voortzetten van de zakelijke relatie zijn doorgaans leidend bij mediation.

WAAROM ICC MEDIATION?

Er bestaan veel mediation instituten met ieder een eigen reglement en cultuur, waaronder het ICC International Centre for Alternative Dispute Resolution (ADR).

De keuze tussen mediation instituten wordt veelal gemaakt op basis van (tenminste) de volgende criteria: (1) ervaring, kwaliteit en reputatie van het instituut; en (2) de aard en opzet van het mediation reglement.

Het ICC International Centre for ADR scoort ten aanzien van deze criteria goed en wordt vaak in overweging genomen, al dan niet in combinatie met arbitrage bij het bekende ICC International Court of Arbitration. Het ICC International Centre for ADR brengt, zoals ieder instituut, kosten voor de begeleiding en administratieve ondersteuning van een arbitrale procedure in rekening. De kosten zijn op voorhand inzichtelijk en worden in rekening gebracht aan de hand van een tabel met gefixeerde bedragen. ICC is in 2001 gestart met het ICC International Centre for ADR en heeft inmiddels ruime ervaring met de begeleiding van internationale mediations.

ICC mediation verloopt op basis van de ICC Mediation Rules. Dit voorkomt dat betrokkenen na het ontstaan van het geschil zelf nog allerlei zaken moeten afspreken en regelen. Door de lange historie en reputatie van ICC, de mondiale organisatie van en voor ondernemers met kantoren in meer dan 90 landen, is ICC mediation meestal voor alle partijen aanvaardbaar. Mocht door mediation geen oplossing worden bereikt, dan kunnen partijen altijd nog de stap naar arbitrage of naar de overheidsrechter maken.

Mediation Guidance Notes

Mediations kunnen op verschillende manieren worden uitgevoerd, afhankelijk van de achtergrond van de betrokkenen, de mediator en het karakter van het dispuut. Tegen deze achtergrond, bieden de Mediation Guidance Notes handvatten voor de betrokkenen bij het maken van keuzes voor de inrichting van de mediation, op basis van gangbare mediation praktijk en de flexibiliteit van de ICC Mediation Rules. Het doel van de Mediation Guidance Notes is richting te geven bij aspecten die aandacht verdienen bij de keuze voor en organisatie van mediations. De Mediation Guidance Notes zijn online beschikbaar via www.icc.nl/geschillen/mediation-geschillencommissies

HOE SPREEK JE MEDIATION AF?

Partijen spreken door opname van een bepaling in hun contract af om hun toekomstige geschillen via mediation op te lossen. Is er een ICC Mediation clause opgenomen, dan wordt de zaak behandeld volgens de ICC Mediation Rules door een mediator verbonden aan het ICC International Centre for Alternative Dispute Resolution (ADR). In dat geval assisteert het instituut partijen bij de selectie en benoeming van de mediator en bij de organisatie en begeleiding van de mediation.

ICC kent verschillende modelbepalingen die in contracten kunnen worden opgenomen. Zo is er ook een modelbepaling die regelt dat wanneer partijen via mediation niet tot een oplossing zouden komen, het geschil wordt beslecht door middel van arbitrage.

Partijen zijn geen mediation overeengekomen in hun contract. Is het nog mogelijk om toch een mediation te starten?

Ja, ook ná het ontstaan van een geschil, als het contract geen mediation clause bevat, kunnen partijen voor mediation kiezen. Zij kunnen ook dan terecht bij het ICC International Centre for ADR.

Modelbepalingen

Partijen kunnen in hun contract vooraf een ICC Mediation clause opnemen. Het is ook mogelijk een gecombineerde clause op te nemen: eerst ICC mediation en als dat niet tot een oplossing leidt, ICC arbitrage. ICC heeft vier mogelijke model mediation clauses beschikbaar voor partijen die zich tot ICC mediation willen wenden of tot één van de andere ICC geschillenbeslechting methodieken. Partijen wordt aangeraden een passende clause op te nemen in hun overeenkomsten.

De clauses kunnen worden aangepast op basis van nationale wetgeving en de bijzondere wensen van de partijen. Ook het benoemen van de taal en de plaats van de mediation wordt aangeraden. Let op dat een clause helder en eenduidig geformuleerd dient te worden. De clauses kunnen worden ingezet voor mediation, óf parallel aan, óf voorafgaand aan arbitrage of andere methodieken. Deze modelbepalingen en een toelichting zijn online beschikbaar.

Clause A) De mogelijkheid om mediation volgens de ICC Mediation Rules in te zetten

The parties may at any time, without prejudice to any other proceedings, seek to settle any dispute arising out of or in connection with the present contract in accordance with the ICC Mediation Rules.

Clause B) De verplichting om mediation volgens de ICC Mediation Rules in overweging te nemen

In the event of any dispute arising out of or in connection with the present contract, the parties agree in the first instance to discuss and consider referring the dispute to the ICC Mediation Rules

Clause C) De verplichting in geval van een dispuut mediation volgens de ICC Mediation Rules in te zetten met daaraan parallel een arbitrage procedure

(x) In the event of any dispute arising out of or in connection with the present contract, the parties shall first refer the dispute to proceedings under the ICC Mediation Rules. The commencement of proceedings under the ICC Mediation Rules shall not prevent any party from commencing arbitration in accordance with sub-clause y below.”

(y) All disputes arising out of or in connection with the present contract shall be finally settled under the Rules of Arbitration of the International Chamber of Commerce by one or more arbitrators appointed in accordance with the said Rules.

Clause D) De verplichting zich in geval van een dispuut mediation volgens de ICC Mediation Rules in te zetten, gevolgd door een arbitrage

In the event of any dispute arising out of or in connection with the present contract, the parties shall first refer the dispute to proceedings under the ICC Mediation Rules. If the dispute has not been settled pursuant to the said Rules within [45] days following the filing of a Request for Mediation or within such other period as the parties may agree in writing, such dispute shall thereafter be finally settled under the Rules of Arbitration of the International Chamber of Commerce by one or more arbitrators appointed in accordance with the said Rules of Arbitration.

HOE WERKT ICC MEDIATION?

Indiening verzoek

ICC mediation begint met het indienen van een schriftelijk verzoek bij het ICC International Centre for ADR (artikel 2 ICC Mediation Rules). Het Centre benadert de andere betrokkene(n) en brengt de wensen met betrekking tot de te benoemen mediator in kaart. Op basis van de kenmerken van het dispuut en na inventarisatie van de wensen van de betrokkenen, doet het Centre een voordracht voor één of meer geschikte mediators. Het Centre verifieert of de mediator beschikbaar en onpartijdig is. Dat laatste betekent dat de mediator neutraal is en geen enkele band heeft (gehad) met de betrokkenen of met de bij het geschil betrokken personen of hun familieleden.

De benoeming van de mediator

Het ICC International Centre for ADR heeft een mondiaal netwerk van ervaren zakelijke mediators met de meest uiteenlopende specialismen, talenkennis en (culturele) achtergrond, meestal met een achtergrond in de advocatuur, het bedrijfsleven of de rechterlijke macht. ICC mediators zijn opgeleid als mediator en hebben ruime ervaring met het oplossen van geschillen tussen zakelijke partijen, nationaal en internationaal.

Na de voordracht van één of meer geschikte mediators is het aan de partijen om een keuze te maken ofwel akkoord te gaan met de voordracht. Kunnen de partijen het niet eens worden over een mediator of willen zij niet samen een mediator benoemen, dan benoemt het Centre de mediator. Daarbij wordt rekening gehouden met de wensen van de partijen.

De mediation overeenkomst

Na de benoeming neemt de mediator contact op met elk van de betrokkenen om de gang van zaken tijdens de mediation te bespreken. De mediator stuurt schriftelijk een voorstel op welke wijze de mediation te laten verlopen, mede op basis van de wensen zoals die geuit zijn door de betrokkenen. De mediator zal met hen overleggen of en zo ja welke stukken zij hem/haar vooraf sturen en welke personen aan de mediation deelnemen.

Bij aanvang tekenen alle aanwezigen de mediationovereenkomst. Deze overeenkomst bevat de namen van de betrokkenen, de mediator, een omschrijving van het geschil, bepalingen over de kosten, de vertrouwelijkheid en de geheimhouding, de toezegging van betrokkenen om zich serieus in te zetten voor het bereiken van een oplossing en tenslotte afspraken over vastlegging van het te bereiken resultaat.

Het verloop van de mediation

De betrokkenen laten zich meestal vergezellen door advocaten en/of andere adviseurs. De mediation vindt plaats op een in onderling overleg overeengekomen datum en locatie. Meestal wordt daarvoor een hele dag ingeruimd.

In de plenaire sessie doen de betrokkenen hun verhaal en worden de issues in kaart gebracht. Communicatiestoornissen en misverstanden worden opgehelderd. De mediator werkt zo nodig aan de-escalatie. De onderliggende belangen worden geïnventariseerd.

De mediator spreekt aansluitend meestal met de betrokkenen afzonderlijk. Zo worden oplossingsmogelijkheden in kaart gebracht en best en worst case scenario's doorgenomen voor het geval de mediation niet tot een oplossing leidt. Wanneer de betrokkenen in een separaat overleg de mediator in vertrouwen nemen, ziet deze soms mogelijkheden voor oplossingen, die betrokkenen eerder nog niet voor ogen hadden.

Zakelijke geschillen hebben soms ook een persoonlijke component; verhoudingen zijn bijvoorbeeld verstoord, waardoor constructief overleg onmogelijk lijkt. Een professionele mediator weet daarmee om te gaan en weet betrokkenen meestal weer on speaking terms te krijgen. Als dat nodig is, spreekt de mediator net zo lang met de betrokkenen, al dan niet afzonderlijk, tot een oplossing wordt bereikt.

Wanneer kan een co-mediator of expert worden ingezet?

In sommige gevallen is het wenselijk twee of meer mediators te benoemen die samen werken aan dezelfde kwestie. Dit wordt ook wel co-mediation genoemd. Co-mediation kan worden ingezet als er meerdere partijen bij de zaak betrokken zijn of als de partijen er prijs op stellen gebruik te maken van mediators van verschillende culturele achtergronden of met verschillende expertise en ervaring.

De mediator kan, wanneer dat relevant is, worden bijgestaan door een onafhankelijk expert om de mediator over technische zaken te adviseren en zo te assisteren het geschil op te lossen.

Afronding van de mediation; de vaststellingsovereenkomst

Wordt een oplossing bereikt, dan wordt door de betrokkenen met de assistentie van de mediator en/of hun eigen raadslieden de oplossing vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst.

Mochten partijen geen oplossing bereiken, dan mag in een procedure voor de rechter of arbiter(s) niets van het tijdens de mediatie besprokene naar voren worden gebracht.

DE KOSTEN EN DUUR VAN DE MEDIATION

Afhankelijk van ieders agenda heeft de gemiddelde mediation een looptijd van zes weken vanaf het moment dat de mediator is benoemd. Bij spoed kan mediation zelfs binnen enkele dagen plaatsvinden. Het ICC Centre for ADR volgt de voortgang van de mediation procedure en kan een bijdrage leveren aan een spoedig verloop.

De betrokkenen dragen de kosten van de mediation meestal in gelijke delen. De kosten bestaan uit administratiekosten en kosten van de mediator. Het Centre berekent kosten voor begeleiding en administratieve ondersteuning aan de hand van de omvang van het dispuut en hanteert maximum bedragen. Het Centre hanteert vaste uurtarieven voor de mediator.

Dispute boards en andere vormen van geschillenbeslechting

Naast mediation faciliteert ICC andere vormen van alternatieve geschillenbeslechting. Zo administreert het ICC International Centre for ADR de procedures omtrent zogenaamde Dispute Boards (geschillencommissies). Dispute Boards worden gedurende de looptijd van een project ingesteld om onenigheid tussen partijen gedurende de looptijd van de overeenkomst op te lossen, zodat partijen weer verder kunnen. Ook de ICC Dispute Board Rules kunnen door partijen vooraf in hun contract van toepassing worden verklaard.

Arbitrage

Arbitrage is, net als overheidsrechtspraak, een vorm van geschillenbeslechting. Arbitrage leidt tot een vonnis. Dit vonnis bindt partijen bij de arbitrage en kan ten uitvoer worden gelegd.

Een arbitrageprocedure biedt mogelijke voordelen ten opzichte van de gewone (overheids-)rechter. Deze voordelen komen bijvoorbeeld in beeld wanneer twee (internationale) ondernemingen (bijvoorbeeld een Nederlandse en Indiase) niet in elkaars thuisland willen procederen, een vreemd recht van toepassing is op hun overeenkomst (bijvoorbeeld Engels recht) en/of wanneer de oplossing van het geschil specifieke juridische of technische expertise vergt.

De ICC International Court of Arbitration werd in 1923 opgericht door ondernemersorganisatie ICC The world business organization, en beschikt over een uitstekend en modern arbitragereglement (voor het laatst herzien in maart 2017). De ICC Court is het enige arbitrage instituut ter wereld dat voorziet in (verplichte en grondige) toetsing van ieder arbitraal vonnis door de leden van het ICC Court. Deze toetsing wordt aangeduid als 'scrutiny' en is een waarborg voor de kwaliteit van de arbitrale rechtspraak van de ICC Court. Dit is onder meer van belang omdat arbitrage (anders dan overheidsrechtspraak) in de regel géén hoger beroep kent.

CONTACTGEGEVENS EN MEER INFORMATIE

Het aanmelden van een mediation dient rechtstreeks bij de ICC International Centre for ADR via adr@iccwbo.org.

De website van ICC Nederland (www.icc.nl/geschillen-sep) en de website van het ICC International Centre for ADR (www.iccwbo.org/mediation) bieden uitgebreidere informatie over dit onderwerp, waaronder de laatste editie van de ICC Mediation Rules, de Mediation Guidance Notes, de ICC Arbitration Rules, ICC Dispute Board Rules, et cetera.

Heeft u vragen, dan kunt u zich wenden tot ICC Nederland, info@icc.nl of 070-3836646. ICC Nederland organiseert met enige regelmaat trainingen en seminars over internationale mediatie en arbitrage. Zie voor het actuele programma: www.icc.nl/trainingen.

ICC Nederland is een actieve ledenorganisatie. Bedrijven, banken en adviesorganisaties die internationaal actief zijn, worden uitgenodigd lid te worden, www.icc.nl/lidworden.

De verspreiding van deze brochure is mede mogelijk gemaakt door:

medarba MEDIATION

VAN BENTHEM & KEULEN
ADVOCATEN & NOTARIAAT

| ReulingSchutte |

The world business organization

Bezuidenhoutseweg 12 | 2594 AV The Hague | The Netherlands
T +31 (0)70 383 66 46 | E info@icc.nl | www.icc.nl | [@ICCNederland](https://www.instagram.com/ICCNederland)